

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Németh Renáta Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Németh Renáta ügyvéd) által képviselt felperesnek - a Dr. Kőfalvi Balázs Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kőfalvi Balázs ügyvéd) által képviselt I. rendű, az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala Jogi Képviseleti Osztály (1363 Budapest, Pf. 24., ügyintéző: dr. Poronyi Györgyi) által képviselt Fővárosi Bíróság (1055 Budapest, Markó u. 27.) II. rendű alperesek ellen **kártérítés** iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2009. február 3-án meghozott 21.P.20.372/2007/37. számú 46-I. sorszámú kijavított ítélete ellen a felperes 38. sorszámú, valamint az I. rendű alperes 39. sorszámú előterjesztett és 43. sorszámú indokolt fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezését nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a felperesnek 157.000 (százötvenhétezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest és az I. rendű alperest, hogy fizessenek meg az állam javára az adóhatóság felhívására, az ott írt időben és módon személyenként 315.000 - 315.000 (háromszáztizenötezer) - (háromszáztizenötezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s:

A felperes kereseti kérelmében az I. rendű alperesnek átadott 5.250.000 Ft kölcsönösszeg, valamint a végrehajtások során felmerült, és az üzleti vállalkozás során előlegezett összesen 7.162.266 Ft megfizetését igényelte. Arra hivatkozott, hogy az átadott kölcsönösszeg vissza nem fizetése folytán más személyektől - K. J-től és H. M-től - kölcsönként összegeket nem tudta visszafizetni, a vállalt kamatokat és egyéb járulékot sem tudta teljesíteni. Ezzel az alperes neki kárt okozott. A

további kárigény vonatkozásában arra hivatkozott, hogy lényegében kárenyhítés céljából fogott további közös vállalkozásba az I. rendű alperessel, és az üzleti tevékenység fellendítése érdekében finanszírozott bizonyos költségeket.

A teljes kártérítési összeg tekintetében a II. rendű alperes egyetemleges marasztalását kérte. E vonatkozásban arra utalt, hogy az I. rendű alperessel szemben a BudapestiKerületi Bíróság 8.B...../1997. számon folytatott eljárást, és ezen eljárásban a felperes sértettként polgárjogi igényt érvényesített a teljes kárösszeg vonatkozásában. Az 1999. október 26-án kelt elsőfokú ítéletet, valamint a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 28.Bf...../14. számú 2001. november 30-án kelt és jogerős ítéletét azonban a bíróságok nem kézbesítették részére, a tárgyalásokra őt és jogi képviselőjét egy kivételével nem idézték meg, és nem rendeltek el bűnügyi zárlatot az I. rendű alperes vagyona. Az eljárt bíróságok a 2001. november 30-án meghozott ítélettel az I. rendű alperest 3 rendbeli különösen nagy kárt okozó csalás büntetében, további 4 rendbeli, ebből 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett különösen nagy kárt okozó csalás büntetében, és 1 rendbeli nagyobb kárt okozó üzletszerűen elkövetett csalás büntetében mondták ki bűnösnek. A felperest polgárjogi igényével a törvény egyéb útjára utasították. Álláspontja az volt, hogy a bírói mulasztások vezettek oda, hogy igényét az I. rendű alperessel szemben nagyvalószínűséggel nem tudja érvényesíteni.

A II. rendű alperessel szemben a Ptk. 349. § (3) bekezdésére, míg az I. rendű alperessel szemben a Ptk. 339. § (1) bekezdésére hivatkozott.

Az I. rendű alperes a kereseti kérelem elutasítását kérte. Elsődlegesen arra utalt, hogy a felperesi követelés elévült. Álláspontja szerint az igény alapjául szolgáló jogviszony vonatkozásában 1994. július 11-én nyílt meg az igényérvényesítésre szolgáló határidő, és ez többszörösen eltelt. Ezért az I. rendű alperes már felelősséggel nem tartozik. Hivatkozott arra is, hogy a büntethetősége egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés büntetésre módosult, így a bűncselekménnyel okozott kár már elévült és a felperes ezért azt bírósági úton nem érvényesítheti. Mindvégig arra hivatkozott, hogy a felperes nem kölcsönt biztosított részére, hanem az egész összeget üzleti vállalkozásba fektette. Ténylegesen a büntetőügyben igazoltan átadott 5.250.000 Ft-on felüli kárigény vonatkozásában bizonyítottság hiányára is utalt.

A II. rendű alperes kérte vele szemben a felperes kárigényének teljeskörű elutasítását. Álláspontja szerint az I. rendű alperes bűncselekmény elkövetésével okozta a károkat, igényt elsősorban vele szemben kell érvényesíteni. Mindaddig, amíg a felperes nem igazolja, hogy az I. rendű alperessel szemben érvényesített kártérítési igénye kielégítést nem nyerhet, addig a felperesi kereset a II. rendű alperessel szemben időelőtti. Kifejtette, hogy a II. rendű alperesnek a felperes által hivatkozott késedelme és a felperest ért kár közötti okozati összefüggés sem áll fenn. A határozat késedelmes megküldése nem hatott ki sem a felperest esetlegesen ért kár jogalapjára, sem pedig összepszerűségére. A felperesnek és az I. rendű alperesnek költségigénye volt.

Az elsőfokú bíróság a 2009. február 3-án meghozott 37. sorszámú és az eljárási illeték tekintetében 46-I. sorszámon részben kijavított ítéletével kötelezte az I. rendű alperest, hogy 30 nap alatt fizessen meg a felperesnek 5.250.000 Ft tőkét, ebből 4.750.000 Ft után 1994. június 12. napjától 2004. december 31. napjáig évi 20 %, 2005. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző napon érvényes jegybanki alapkamattal azonos mértékű késedelmi kamatot, valamint 500.000 Ft tőke után 1994. július 22. napjától 2004. december 31. napjáig évi 20 % mértékű, 2005. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a felperes kereseti kérelmét a II. rendű alperessel szemben teljeskörűen, míg az I. rendű alperessel szemben részben elutasította. A per tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán rendelkezett az eljárás illeték kijavítással érintett összegszerűsége melletti megfizetéséről. A felperes részére a perben személyes költségmentességet engedélyezett.

Ítélete indokolásában az előzményi tények és a felperessel szemben lefolytatott polgári peres eljárások és végrehajtási eljárások, valamint az I. rendű alperessel szemben folyamatban volt büntetőeljárás részletes ismertetését követően kitért arra, hogy az I. rendű alperes, a felperes részére nem vitásan átadott 5.250.000 Ft kölcsönösszeget bűncselekménnyel okozott kárként is köteles visszafizetni a megfelelő kamatokkal együtt. Ezzel szemben az üzleti vállalkozás során az I. rendű alperes részére átadott összegek vonatkozásában azt állapította meg, hogy a felperes által vállalt üzleti kockázat körébe tartoznak az így átadott összegek, és ezek kárigényként sem háríthatók át az I. rendű alperesre. A bűncselekménnyel okozott kár vonatkozásában utalt a jogerős büntető bírói döntésre.

Az I. rendű alperes kárfelelőssége tekintetében részletesen vizsgálta az elévülési kifogást. Idézte a Ptk. 324. § (1) bekezdését, 326. § (1) bekezdést. Álláspontja az volt, hogy a felperes a büntetőeljárás során 1998. november 30-án a polgárjogi igényét előterjesztette. Ez a cselekmény megszakította az elévülést. A büntetőeljárás folyamata alatt a jogerős ítélet meghozataláig a felperes polgári jogi igényének elévülése nyugodott, hiszen a kérelmet előterjesztette, arról az I. rendű alperes - akkor még mint vádlott - tudomást szerzett, és annak megalapozottságával a büntetőbíróságnak foglalkoznia kellett. Kétségtelen, hogy ezt az igényt a büntetőbíróság utóbb a törvény egyéb útjára utasította. A 2001. november 30-án meghozott másodfokú ítéletet a ügy értelmezte, hogy az igény elévülése újra kezdődött. Kifejtette, hogy a felperes menthető okból nem érvényesíthette önálló polgári peres eljárásban igényét, figyelemmel arra, hogy a büntetőeljárás jogerős befejezéséről és igényének a törvény egyéb útjára való utasításáról csak 2003. augusztus hónap végén értesült. Állítása az volt, hogy az újabb elévülést megszakító cselekmény 2005. február 1-én következett be, amikor is a felperes az I. rendű alperessel szemben keresetet terjesztett elő a Fővárosi Bíróság előtt. Az már - szerinte - nem bírt relevanciával, hogy a felperes a tárgyalást elmulasztotta és az eljárás megszüntetésére került sor. Mindebből arra a következtetésre jutott, hogy a felperes az I. rendű alperessel szemben eredeti igényét érvényesíthette.

A II. rendű alperes felelőssége vonatkozásában kifejtette, hogy a felperes keresetét 2006. november 13-án terjesztette elő, de e vonatkozásban arra hivatkozott, hogy a II. rendű alperes kárfelelőssége kizárólag a lefolytatott büntetőeljárásokkal kapcsolatos, és így az esetleges felperesi kárigény a 2001. november 30-i ítélet meghozatalával kezdődik. Azonban a kártérítési igény a 2003. augusztus végi tudomásulvételig nyugodott, így a II. rendű alperessel szemben a kártérítési igény előterjeszthető volt. Nem tartotta alaposnak a II. rendű alperesnek az időelőttiségre való hivatkozását. E körben kifejtette, hogy kártérítési követelés tekintetében időelőttiség nem állapítható meg, hiszen ha bármely fél kár bekövetkeztét állítja, úgy a Ptk. 360. § szerint esedékességet követően időelőttiségről nem lehet szó. Kifejtette, hogy a felperes kára az I. rendű alperes bűncselekményével következett be, a II. rendű alperes mulasztása a felperesi igény érvényesíthetőségére nem hatott ki. Erre alapítva, a vele szemben előterjesztett kereseti kérelmet elutasította.

Az ítélettel szemben a felperes személyesen nyújtott be fellebbezést. Fellebbezésében kizárólag az elsőfokú bíróság ítéletével kapcsolatosan azt sérelmezte, hogy a II. rendű alperessel szemben az egyetemleges marasztalást nem rendelte el. Utóbb jogi képviselő útján benyújtott fellebbezésében ugyanezt előadta, de kifejtette azt is, hogy sérelmezi az elutasító rendelkezések meghozatalát is. A másodfokú tárgyaláson Pf/6. és Pf/8. sorszámú fellebbezését kiegészítette. E vonatkozásban a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2010. január 12-én meghozott 9.Pf...../8. számú végzéssel a Pf/6. és Pf/8. sorszámú fellebbezését az elsőfokú ítéletben írt 5.250.000 Ft tőke és járulékait meghaladó marasztalásra irányuló részében hivatalból elutasította. Ezt a végzést a felperesi fellebbezés folytán eljáró Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága mint másodfokú bíróság 2010. június 30-án meghozott Pf...../2. számú végzésével helybenhagyta. Ebből következik, hogy a másodfokú bíróságnak két fellebbezési kérelmet kellett elbírálni. Egyrészt a felperes azon fellebbezését, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében írt marasztalásért a II. rendű alperes egyetemleges felelősséggel tartozik-e, illetve az I. rendű alperes azon fellebbezését, mely arra vonatkozott, hogy a vele szemben támasztott felperesi követelés az elsőfokú ítéletben írt marasztalás tekintetében is elévült.

A fellebbezések nem alaposak.

Az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást abban a kérdésben, hogy jelen esetben a II. rendű alperes tekintetében a mulasztások egyértelműen megállapíthatók. Ez azonban a II. rendű alperes kárfelelősségének megállapításához nem elegendő, ugyanis ezek a mulasztások semmilyen vonatkozásban nem akadályozták a felperest abban, hogy az I. rendű alperessel szemben az igényét a törvényes határidőn belül érvényesítse. A Ptk. 344. § (1) bekezdése szerint, ha többen közösen okoznak kárt, felelősségük a károsulttal szemben egyetemleges, egymással szemben pedig magatartásuk felróhatósága arányában oszlik meg.

Jelen esetben a II. rendű alperes tényleges károkozása nem nyert bizonyítást, az általa elkövetett mulasztások és a felperest ért kár között az okozati összefüggés nem állapítható meg, ennek hiányában a II. rendű alperessel szemben a Ptk. 349. § (1) és (3) bekezdése alapján előterjesztett kárigény és annak az I. rendű alperessel egyetemleges felelőssége nem állapítható meg.

Az I. rendű alperes fellebbezése is alaptalan.

Az I. rendű alperes az elévülés nyugvására vonatkozó jogi álláspontját fejtette ki és úgy foglalt állást, hogy az elévülés ismételt megkezdését követően az elévülés nyugvására tekintettel a felperesnek összességében további egy év állt volna rendelkezésére, hogy az I. rendű alperessel szemben a kárigényt előterjessze. Ezzel szemben követelését egy éven túl, csak 2005. február 1-én érvényesítette. Ez az alperesi okfejtés azonban téves. Nem csupán az elévülés nyugvásáról van szó, hanem az elévülés megszakadásáról is. A Ptk. 327. § (1) bekezdése kimondja, hogy a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás a követelés bírósági úton való érvényesítése, végül a tartozásnak a kötelezett részéről való elismerése az elévülést megszakítja. Nem vitás, hogy a felperes akkor, amikor 1998. novemberében a büntetőeljárás során polgári jogi igényét előterjesztette, ez a nyilatkozata az 1994-ben megindult elévülést megszakította. Ehhez képest a Ptk. 327. § (2) bekezdése kimondja, hogy az elévülés megszakadása, illetőleg az elévülést megszakító eljárás jogerős befejezése után az elévülés újból megkezdődik. Jelen esetben a 2001. november 30-i jogerős befejezést követően öt éven belül a felperes az igényt érvényesítette, így a követelés elévüléséről nem lehet szó. Az I. rendű alperes fellebbezésében maga sem vitatta, hogy a bűncselekménnyel okozott kár vonatkozásában további érdemi védekezést előterjeszteni nem tud. Ezen okból a kizárólag elévülésre alapított fellebbezést a másodfokú bíróság nem találta alaposnak. Mindebből következik, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság kijavított ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az indokolásbeli némi kiegészítéssel helybenhagyta.

A felperes személyes költségmentessége folytán az alaptalan fellebbezésével okozott eljárási illeték az államot terheli a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §a- alapján, míg az I. rendű alperes az általa benyújtott fellebbezés összegéhez igazodó 315.000 Ft eljárási illeték megfizetésére köteles a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) és 15. § (3) bekezdése alapján.

Az I. rendű alperessel szemben a felperes pernyertes lett, ezért javára a másodfokú bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdés, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdése alapján, a (2) bekezdés figyelembevételével állapította meg a perköltséget, utalva arra, hogy a felperesi képviselő áfamentes.

Budapest, 2010. november 30.

Dr. Tölg-Molnár László s.k.
a tanács elnöke, előadó

Dr. Hóbl Katalin s.k.
bíró

. Madarász Anna s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Fővárosi Ítéltábla
9.Pf.21.286/2009/15-I.

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Németh Renáta Ügyvédi Iroda (1036 Budapest, Lajos u. 91. IV/49., ügyintéző: dr. Németh Renáta ügyvéd) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a Dr. Kőfalvi Balázs Ügyvédi Iroda (1243 Budapest, Pf. 629., ügyintéző: dr. Kőfalvi Balázs ügyvéd) által képviselt **I.rendű alperes neve** (1136 Budapest, Hollán Ernő u. 18.) I. rendű, az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala Jogi Képviseleti Osztály (1363 Budapest, Pf. 24., ügyintéző: dr. Poronyi Györgyi) által képviselt **II.rendű alperes neve** (1055 Budapest, Markó u. 27.) II. rendű alperesek ellen **kártérítés** iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2009. február 3-án meghozott 21.P.20.372/2007/37. számú 46-I. sorszámon kijavított ítélete ellen a felperes 38. sorszámon, valamint az I. rendű alperes 39. sorszámon előterjesztett és 43. sorszámon indokolt fellebbezése folytán meghozta a következő

Kijavító végzést:

A Fővárosi Ítéltábla a 9.Pf.21.286/2009/15. számú ítélete rendelkező részének 3. bekezdését akként javítja ki, hogy a felperes illetékfizetésre való kötelezését mellőzi és megállapítja, hogy a le nem rótt illeték e részében az államot terheli.

E végzés ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

A másodfokú bíróság ítélete kihirdetése közben észlelte, hogy az egyébként személyes költségmentességben részesült felperest az általa benyújtott fellebbezés illetékében marasztalra, ezt az elírást a Pp. 224. § (1) bekezdése alapján a felperes kérelmére és hivatalból is kijavítani rendelte azzal, hogy az így le nem rótt illeték az államot terheli.

Figyelemmel arra, hogy a másodfokú bíróság az államot illető költségek vonatkozásában hivatalból dönt, e kijavító végzéssel szemben külön fellebbezés nem nyújtható be.

Budapest, 2010. november 30.

Dr. Tölg-Molnár László s.k.

a tanács elnöke, előadó

Dr. Hőbl Katalin s.k.
bíró

. Madarász Anna s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül: